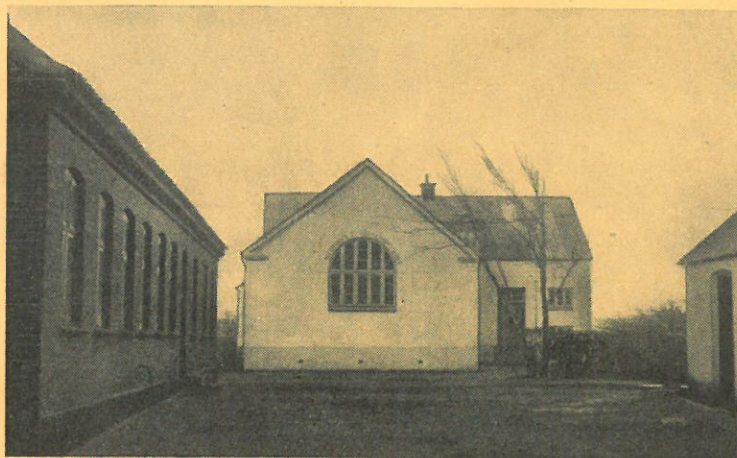
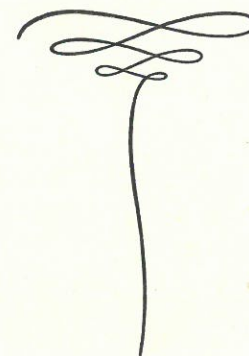

STIDSHOLT UNGDOMSSKOLES
AARSSKRIFT

1935

STIDSHOLT UNGDOMSSKOLES
AARSSKRIFT
1935

FREDERIKSHAVN
TRYKT I EKSPRES-TRYKKERIET
1935

Lærere:

Forstander Hans Jakobsen.
Lærerinde Fru Risegaard Jakobsen.
Husholdningslærerinde Frk. Nøhr.
Lærer Chr. Dørffler.
Husflidslærer P. Pedersen.
Kommunelærer Chr. Dam.

Elevfortegnelse:

Sommeren 1935.

Frederikke Christensen, Pajhede.
Kirstine Christiansen, Badskær.
Anna Marie Erlandsen, Præstbro.
Annalissa Hansen, nu Aalborg.
Rebekka Hansen, Præstbro.
Laura Have, Høllum.
Inga Jensen, Bjergby.
Ragna Jensen, Hugdrup.
Sigrid Knudsen, Hjørring.
Kathrine Kyvsgaard, Ørtoft.
Magda Lyngshede, Aalbæk.
Gudrun Nedergaard, Klæstrup.
Olivia Nielsen, Stenhøj.
Gudrun Olsen, Vidstrup.
Ella Simonsen, Volstrup.
Eva Vestergaard, Snevre.

Vinteren 1935—36.

Helge Bruun, Hørby.
Svend Christensen, Ørtoft.

Villy Christensen, Hørby.
Martin Frandsen, Lendum.
Svend Hansen, Albæk.
Hardy Jensen, Ørtoft.
Jens Jensen, Albæk.
Peter Jensen, Dybvad.
Alfred Johansen, Albæk.
Marinus Johansen, Ørsø.
Sigurd Jørgensen, Hune.
Harry Karmisholt, Klæstrup.
Povl Langeland, Albæk.
Christian Larsen, Ny Lindholm.
Magnus Larsen, Øksenhede.
Karl Madsen, Try.
Ole Bro Nielsen, Fæbro.
Peter Olesen, Hjørrholm.
Svend Olesen, Dronninglund.
Folmer Overby, Skæveled.
Povl Pedersen, Bindslev.
Richardt Pedersen, Øksenhede.
Johannes Therkildsen, Try.
Einar Træholt, Jerslev.
Svend Vestergaard, Snevre.

MIN BARNDOMS JUL

Jeg staar og ser mig trygt omkring,
tyst taler til mig alle Ting
i dybeste Fortrolighed,
fortæller mig, som lydhør staar,
om Minder fra de svundne Aar,
som de og jeg alene ved.

Saadan synger Mads Nielsen om Minderne fra sin Barndoms Jul, og jeg har let ved at sætte mig ind i hans Stemning, thi der er faa Ting, der bringer Hjertet i Skælvinger, som Mindet om Julen derhjemme, derhjemme hos Moder en Gang!

Juletræet skulde hentes. Det var en Begivenhed Slæden kom frem, og det gik af Sted til Palstrup Skov. Den Gang var der altid Sne i Julen. Vi fandt Skovfogdens Hus, købte et Træ til 10 Øre. Det skulde helst være saa stort som muligt, og undertiden lagde vi af vore egne Skillinger 5 Øre til for at faa det rigtig stort.

Der var Jul i Luften overalt. Travlhed, Forventning, Hemmelighedsfuldhed, Duft af Sirupskager og Fedtegrever, hvilke sidste altid hørte til paa Spisesedlen lige før Jul.

Og saa oprandt selve Dagen, Juleaftensdag, den bedste i Aaret.

Alle skulde i Kirke, og det havde vi Børn intet imod paa en saadan Aften. For vore Barneøjne straaede Kirken i et Lyshav, og Salmesangen tonede fra Hundrede af Struber. Ogsaa vi sang med af hele vor Sjæl. Det var virkelig Fest.

Men Glanspunktet naaedes ved Juletræet. Om det end trods vore Bestræbelser var lille og beskedent, saa forekom det os som et festligt Eventyr at se dets Lys og Pynt og Glimmer.

Der var Klang i Sangen, naar det lød: „Et Barn er født i Betlehem“ — „Julen har bragt velsignet Bud“ — „Glade Jul, dejlige Jul“.

Jeg tror særlig, det skyldes vor Barnejul, at vi nu holder saa meget af vore prægtige Julesalmer, og mange Gange kunde jeg ønske, at man ret kunde sætte sig paa Barneskamlen for Guds Ansigt.

Kan man det, saa vil man gennem Stilheden høre Klang af det, som Englene sang for Hyrderne paa Marken: „Ære være Gud i det høje! Fred paa Jord! I Menne-sker Guds Velbehag.“

Kunde vi blot blive stille nok til at lytte!

O, stille Juleskumringstid,
saa dunkelblaa, saa barneblid
og saa forventningsstor.
Det er, som alle Aar randt hen,
og som det var den Nat igen,
da Jesusbarnet kom til Jord.

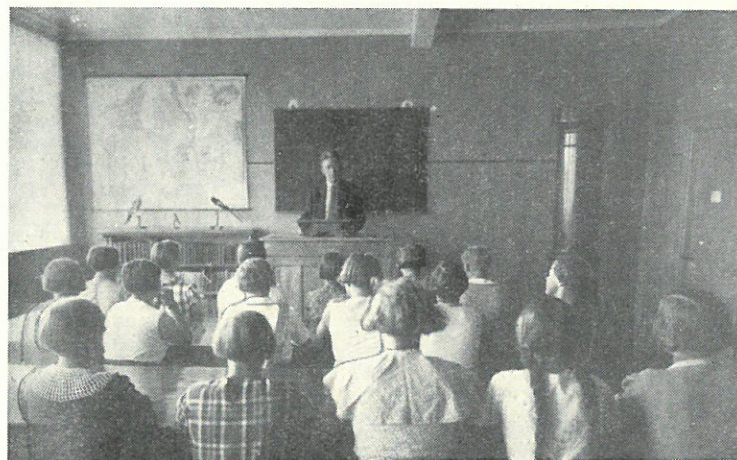

Torvald Madsen.

PASTOR TORVALD MADSEN

Søndag d. 31. Marts i Aar indsattes vor nye Sognepræst, Pastor Madsen, ved en Festgudstjeneste i Volstrup Kirke, i sit Embede her i Volstrup og Hørby Sogne. Ved Aabningen af Sommerskolen 3. Maj talte Pastor Madsen her paa Skolen for første Gang, og siden den Dag er der flere Gange gaaet Bud til Pastor Madsen om at komme her, og vor Indhydelse bliver altid venligt modtaget. Fremtidig kommer Pastor Madsen her paa Skolen ca. en Gang maanedlig, enten i Forbindelse med Møde eller til Eleverne alene. Jeg ved, at dette glæder ikke alene os, der staar midt i Gerningen her, men ogsaa vore gamle Elever og Skolens andre Venner, og derfor vil jeg gerne her igennem Skolens Aarsskrift sende Pastor Madsen og Frue vor hjerteligste Velkomsthilsen.

Hans Jakobsen.

Til Foredrag.

AARET 1935

Julen staar for Døren. Om faa Dage samles vi her paa Skolen til Julefest, inden de nuværende Elevers Afrejse hjem til Jul, og inden længe rinder Aaret 1935 ud, og vi gaar ind i det nye Aar med glade Forventninger, som det hører den rette Ungdom til.

Men lad os kaste Blikket tilbage over 1935 med dets Festdage og Søgnedage, og vi ved, at I gamle Elever, der engang har gjort Rejsen med en Sommer eller Vinter, længes efter at høre, hvad der er sket siden sidst, da Skolens første Aarsskrift bragte Bud herfra.

Jeg fortalte i Fjor lidt om Vinterskolen, der begyndte i November 1934, og jeg kan her tilføje, at den fortsatte de første 3 Maaneder af dette Aar uden nogen større Forandring i det daglige Arbejde. Dog kan jeg fortælle, at vi fik en Lærer mere, idet Lærer Alfred Jensen fra Hørby var Medarbejder her sammen med Skolens øvrige Lærerkrafter indtil Vinterskolens Slutning.

Aarets første Maaneder bragte flere større Møder.

Det største af Møderne var d. 29. Januar, da Biskop Oldenburg var her. Da var Gymnastiksalen fyldt, saa det var umulig at faa en Stol mere ind. Det var et

Møde, som vi var meget glade og taknemmelige for, først og fremmest paa Grund af Biskoppens alvorlige og dog saa hjertevarme Forkyndelse, der kom frem under hans Tale om „Hvad vi kan sige for og imod Oxfordbevægelsen“.

For Eleverne blev det en Aften, de aldrig vil glemme; baade Mødet i Salen og Samværet med Biskoppen bagefter, da han satte sig ind i Spisestuen til dem, vil blive bevaret i Mindet som en skøn og festlig Dag paa Skolen.

Af andre større Møder maa jeg ogsaa nævne „Det unge Grænseværn“s Møde her d. 20. Marts. Formanden, Lærer Marcussen og Gaarde, Try, talte.

For os alle blev Spørgsmaalet om „Det unge Grænseværn“s Arbejdsmaade besvaret paa en ypperlig Maade igennem de to dygtige Foredrag.

I Marts foretog vi en Udflugt til Hjørring, hvor vi deltog i Hovedkredsen „Nordvendsyssel“s Teateraften. Fredag d. 29. Marts sluttede Vinterskolen. I Skolestuerne var arrangeret Udstilling af Elevarbejder i større Mængde end tidligere Aar, og efter Gymnastikopvisningen samledes vi til den egentlige Afslutningshøjtidelighed, hvor der blev holdt en Række Taler. Bl. a. talte vor gode Ven, Pastor Traulsen, der har besøgt saa godt som alle vore Skolehold. —

April er der ikke noget at fortælle om. Saa skulde da min Kone og Pigerne fortælle om Hovedrengøringen, der hører denne Maaned til; og Ejlf Jensen, Jerslev, der blev tilbage, kunde fortælle om Havearbejdet o. lign. Men 3. Maj forandredes Billedet. En Flok friske og glade Sommerpiger rykkede ind og tog Skolen i Besiddelse, og lad det være sagt straks: det blev en festlig Sommer med straalende Humør og stor Arbejdslust — akkurat som de foregaaende Somre. Ved Aabningsfesten, i hvilken deltog over 200 Mennesker, talte Pastor Madsen, Volstrup, og jeg. Som Husholdningslærerinde havde vi i Sommer Frk. Erna Nøhr, Holbæk, og det viste sig straks, at dette var et heldigt Valg. Frk. Nøhr knyttede

ved sin stillfærdige og smukke Optræden Pigerne til sig og blev for os en dygtig og god Medarbejder. Under Frk. Nøhrs Sygdom i kortere Tid havde vi som Vikar Frk. Nico Pedersen fra Randers. I Almindelighed vil det volde Vanskelighed for en Vikar ved en Ungdomsskole at gaa ind i Gerningen; men Frk. Pedersen havde en egen Evne til at gaa ind i Forholdene, saa der blev ingen Vanskeligheder.

Fra Skolekøkkenet.

Fagene paa Sommerskolen var fordelt mellem os omtrent som i tidligere Somre. Lærer Dam havde hver Torsdag Botanik, og det blev som Regel til Spadsereture ud i Mark og Skov efter Blomster.

Sommeren fik ikke saa faa Mærkedage.

Der blev aflagt mange Besøg ude i gæstfrie Hjem, som sendte Indbydelse til os, og der kom ogsaa flere Gange Gæster her.

Efter Indbydelse fra Pastor Madsens var vi ovre i Volstrup Præstegaard en Eftermiddag og fik der en hjertelig Modtagelse i det gæstfrie Hjem.

En anden Dag aflagde vi Besøg paa Sæbygaard, hvor vi som altid blev modtaget med stor Venlighed. Det er nu blevet en god Tradition, at vi besøger Sæbygaard baade Sommer og Vinter.

Heller ikke Lærer Dams og Lærer Nielsens undlod i Aar at sende Bud efter os – midt i Jordbærtiden.

4. Juli var vi af „Kirkeligt Samfund“ i Frederikshavn indbudt til Samvær i Møllehuset. Vi havde her en fornøjelig Aften med Leg i det grønne og senere med Kaffe bord i Salen, hvor det vekslede med Taler og Sang.

7. Juli deltog vi alle i Hovedkredsens Tolnestævne, hvor Direktør Ths. P. Hejle og Erik Appel talte.

14. Juli afholdtes Elevmødet her, og her var Sommerpigerne gode Værter, hvilket bevidnes af Elevforeningens Formand andet Steds i Aarsskriftet. Til Slut opførte Sommerpigerne H. C. Andersens „Nattergalen“ som Tableau.

At min Fødselsdag, den 17. August, skulde komme til at forme sig som en hel stor Fest, havde jeg i Forvejen ikke ringeste Anelse om. Men Eleverne og min Kone vilde altsaa, at det runde Tal ikke skulde rundes ganske ubemærket.

Om Morgen sang Pigerne uden for Sovekammervinduerne „Se, nu stiger Solen“; og Dagen igennem gik fra Overraskelse til Overraskelse. Min Kone havde inviteret Gæster, uden at jeg vidste noget. Hele Haven var smukt illumineret, og Gymnastiksalens midterste Del var omdannet til Løvhytte, hvor Chocolate- og Kaffe-bordene stod dækkede.

11. September foretog vi trods Regnvejrr – en overmaade vellykket Udflugt til Hjørring, Hirtshals og Vidstrup.

Da vi i Forvejen havde mange Indbydelser at efterkomme paa Turen, generede Regnen os ikke i mindste Maade. Planen var lagt saaledes: En lille rask Tur til Hirtshals, derefter Middag hos Sisses Forældre, Bankdirektør Knudsens, Hjørring, Eftermiddagskaffe hos Lærer Høyer Nielsens, Vidstrup, og Aftensmad hos Gudruns Forældre i Højlund ved Vidstrup; det var en festlig Modtagelse, vi fik overalt, og som vi vil sige Tak for ogsaa her i Sommerens Mindebog.

Af Gæster, som Skolen har haft, nævner jeg bl a. de gamle fra Taars, som var her d. 16. Juli og „Dansk Kvindesamfund“ fra Frederikshavn, der gæstede Skolen d. 18. September. Vi var meget glade for disse Gæster, som det var en Fornøjelse at tage imod.

Et Besøg helt ud over det almindelige havde vi i Dagene 17.–22. Juni, idet Hou Skole fra Langeland var paa Skolerejse her til Stidsholt med ca. 30 Børn under Ledelse af Lærer Christensen og Hustru. Børnene var indkvarteret i gæstfrie Hjem her i Stidsholt og foretog saa Udflugter herfra.

En Dag var Ungdomsskolen og Børneskolen paa Udflugt med Gæsterne til Skagen. Den sidste Aften havde vi en hyggelig Fest med Værter og Gæster i Gymnastiksalen.

Sinha og Grethe.

En af Sommerens største Begivenheder indtraf lige efter Sommerferien, idet Lakshmisvar Sinha, som er Lærer ved Tagores Skole i Indien, kom her paa Besøg. Han var kommet til Danmark for at besøge enkelte danske Ungdomsskoler og sætte sig ind i deres Arbejds-

form. En 14 Dages Tid senere kom Mr. Sinha igen og talte denne Gang ved et større Møde her paa Skolen. Ved Eftermiddagsmødet i Skolens Have talte Mr. Sinha om Gandhi. Foredraget blev holdt paa Esperanto og blev dygtigt gengivet af hans Tolk, Lærerinde Frk. Andersen, Erslev, der selv holdt Foredrag om Esperanto. Om Aftenen talte Mr. Sinha igen, denne Gang ovre i Gymnastiksalen, der var fyldt til sidste Plads.

Det var en Oplevelse med dette Besøg fra den fjerne Verdensdel, der ligesom blev virkelig for os.

I de sidste Dage af Sommerskolen holdtes Skolens 2-Dages Efteraarsmøde med Foredrag i Salen og Guds-tjeneste i Badskær Kirke; og den sidste Dag i September holdt vi saa Afslutning paa Sommerskolen. Det er med en underlig Følelse, man siger Farvel til hinanden igennem et halvt Aar.

Underligt — saa hurtigt et Skolehalvaar gaar. — Og nu har jeg blot tilbage at fortælle, at vi er i fuld Gang med den ny Vinterskole. Vi har fuldt Hus i Vinter, alle Værelser er belagt; Elevtallet er nu oppe paa 25, og til Sommer udvider vi Skolen. Der skal bygges Spisesal og Opholdsstue samt Husflidslokale og Elevværelser. Efter den Tegning, som vi tænker os, vil Byggeriet til Sommer ikke komme til at forstyrre Skolearbejdet, idet alt det nuværende bliver staaende i sin nuværende Skikkelse, medens der bygges til.

Ved Vinterskolen underviser vor ny Lærer, Chr. Dørffler, foruden i almindelige Skolefag tillige i Esperanto. I Husflid er Eleverne i Vinter delt i et A-Hold og et B-Hold, og foruden Lærer Dørffler underviser Lærer Pedersen i Husflid.

I Vinter udgaar der nu ugentlig en ny „Avis“, den hedder „Slibestenen“; den udgaar kun i eet ugentligt Eksempplar; men dette læses saa op ved fælles Kaffe-bord en Aften midt i Ugen.

Enhver Elev er Medarbejder ved Bladet; men Redaktionskontoret er dog Lærer Dørfflers Værelse — heldigvis.

Nuværende Vinterhold.

Lad mig saa lige til Slut bringe jer de bedste Hilsener fra hele Familien. Nu vil det jo nok ikke vare saa længe, inden Jakob og Grethe selv vil sende Hilsen gennem Aarsskriftet.

Glædelig Jul og godt Nytaar ønsker vi jer alle, eders

Hans Jakobsen.

DEN BROGEDE VERDEN

Af Marie Risegaard Jakobsen

Jeg elsker den brogede Verden
trods al dens Nød og Strid;
for mig er Jorden skøn endnu
som i Patriarkernes Tid.

Saadan synger Digteren Kaalund, og mange Gange har vi sunget hans lille Sang, naar vi om Aftenen samledes om Klaveret, og vi kom til at holde af Sangen og gjorde hans Ord til vore.

Hvad er da „den brogede Verden“, som vi elsker? Er det den Verden, der i Øjeblikket ser ud til at være

fyldt med saa meget ondt, saa vi knap tør tænke derpaa, hvor Skyerne hænger tungt og lavt, og Ufreden lurar i alle Kroge?

Nej, den brogede Verden, det er det oprindelige, det som er givet Mennesket fra Tidernes Morgen, den Arbejdsmark, det Virkefelt, som er overladt til Mennesket. Det lever paa en Jord, i hvis Skød der gemmer sig uendelige Rigdomme og Muligheder; det er omgivet af en Natur fyldt med Skønhed og groende Liv, over det hvælver der sig en Himmel, hvorfra Lyset og Varmen strømmer ned til det; og i Mennesket selv er der nedlagt Evner, som ikke findes hos den øvrige Skabning, og der er Kræfter, som gør det muligt at beherske den øvrige Skabning.

Saadan finder vi da Mennesket omgivet af Gaver til alle Sider, og det staar der med en fri og ubunden Vilje, med Ret til selv at vælge mellem godt og ondt.

Og Mennesket overtog en hel Jord til Forvaltning, og det gik ind under Budet „Gør dig Jorden underdanig!“ Det gav sig straks i Lag med Arbejdet og opdagede, at der laa Velsignelse deri; det opdagede Rigdomskilderne i Jorden, i Luften og i Havet. De menneskelige Evner og Tanker udvikledes derved, og Menneskeaaanden vandt gyldne Sejre. Og i Dag færdes Mennesker med samme Sikkerhed paa Havet, under Havets Overflade og i Luften som paa Jorden. Vi sender vore Meddelelser traadløst over hele Kloden og lytter til Musikens Toner gennem Æteren.

Jo, Mennesket er naaet langt i Retning af at gøre sig Jorden underdanig. Men har Mennesket vundet Herredømme over sig selv, eller har det glemt, at det skulde vælge mellem ondt og godt?

Det kunde næsten se ud, som om det i Kampen for at vinde frem havde glemt sit eget Værd, saa det blev Slave under Videnskaben og Træl under Jordens Rigdomme.

Jeg finder et Sted en Udtalelse som denne: „Det er sandsynligt, at man vil opdage nye Gasarter, der ind-

virker umiddelbart paa bestemte Dele af den menneskelige Organisme, f. Eks. paa Hjernen eller de øvrige Organer, af hvilke et Menneskes legemlige og moralske Ligevægt afhænger“. Hvad vil det sige? Det vil sige, at Mennesket er naaet dertil, at det er i Stand til at berøve dets Medmennesker deres Forstand. Saa er Videnskaben ikke længere en Tjener for Menneskeheden, og Mennesket har mistet Retten til at regnes for mere end et Dyr.

Og Jordens Rigdomme byder sig til for at gavne hele Menneskeheden, saa den kan leve sorgløst og glæde sig over Livets Herlighed, men det enkelte Menneske er bange for ikke selv at faa nok, det tænker kun paa sig selv og raner til sig paa de andres Bekostning.

Vi befinder os i en Verden, hvor Mennesker dør af Sult i Millionvis, medens de af Jorden fremdrevne Produkter ødelægges, brændes, eller kastes i Havet, ene og alene for at holde Priserne i Vejret! Det er en Haan mod Gud og en Tilbedelse af Mammon, og vi maa spørge, om Mennesket har mistet Selvrespekten, naar det gaar stik imod Livets og Naturens Love.

Eller vi kan tænke paa, hvad der foregaar i Abessinien i Øjeblikket, det forskønner ikke Billedet af Verden, som den ser ud i Dag. Det er ikke saa underligt, at mange Mennesker ser paa Livet og Fremtiden med mørke Øjne. Men vi maa aldrig glemme, at der er Muligheder for noget bedre, og vi maa tro paa, at der ud af dette Kaos kan reddes en bedre Verden, saadan som den fra Skaberens Haand er lagt tilrette for os.

Jeg fandt engang i en Sangbog en lille Sang, der begynder saadan:

Man siger Verden den er ond
en vild og voldsom Elv.
Kanske det onde har sin Rod
saa halvvejs i os selv.
For bedred vi vor Færden
og bød det onde Trods,
hvem ved, om da ej Verden,
den bedred sig med os?

For vi er Verden, du og jeg,
vi Folk fra tusind Hjem,
og hitted fremad vi en Vej,
ad den gaar Verden frem.
Og er du nok saa ringe
og bygger lavt i Grus,
en Sten du dog skal bringe
til Slægtens nye Hus.

Vi maa ikke henfalde til at se fortvivlet og opgivende paa Tingene, men huske paa, at endnu ejer Mennesket en fri Vilje og Evnen til at vælge mellem godt og ondt. Og for os bliver det afgørende da, at vi altid stræber efter at vælge det gode i alle Livets Forhold, baade i de store og i de smaa. Ikke mindst de smaa Ting spiller en afgørende Rolle, det er dem, der opdrager os, det er dem, der bærer vort daglige Liv og det er dem, det er saa fristende at gaa udenom. Vi er unge og Fremtiden er vor, lad os da saa gaa ind i den med Vilje til at vælge det gode, og lad os aldrig glemme, at Livet er en Gave, et betroet Pund, som vi maa værne om og arbejde med, saa det bliver til Guds Ære og Menneskehedens Vel.

Jeg siger ikke, det er let; vi vil komme til at staa overfor mange Nederlag i Kampen med det ondes Magt i os og omkring os, men derfor maa vi alligevel ikke give op. Endnu er der en broget Verden fuld af Rigdom og Skønhed, en Verden, der ligger og venter paa os, at vi skal gaa fremad, ikke som Trælle, men som fribaarne Mennesker, som Børn af Livet og Lyset.

Der spørges ikke, hvor vi gør vor Gerning, men hvordan vi gør den. Vor Opgave er, hver for sig, paa det Sted, vi staar, at sætte vor Tro, vor Vilje, vore Evner og Kræfter ind paa at fremme Livet.

Og vi kan trøstigt synge videre med Kaalund:

Kamp maa der til, skal Livet gro,
ej Kamp blot for dagligt Brød,
men Kamp for Frihed i Liv og Tro,
thi evig Stilstand er Død.

Og derfor elsker jeg Verden
trods al dens Nød og Strid;
for mig er Jorden skøn endnu
som i Skabelsens Ungdomstid.

Marie Risegaard Jakobsen.

Mit Barndomshjem paa Langeland.

„Mens som Barn paa Landet jeg var hjemme“.

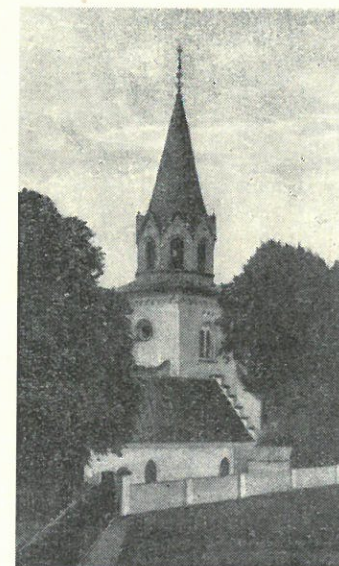
At Hans Jakobsen.

I den dybeste Taknemmelighed over for min Fader og Moder hjemme paa Langeland bringer jeg her Billeder af de to kæreste Steder for mig paa min Fødeø. Hvor er vi lykkelige, vi unge, at vi har gode, lyse Barndomsminder. Lad os værne om dem og aldrig glemme vort Barndomshjem.

Om Glæder end betegned
hvert Fjed, vi vandred frem,
dog Længsel Sjælen fylder
ved Tanken om vort Hjem, —
og aldrig du i Verden vil finde
noget Sted,
hvor som i Barndomsegne dit
Hjerte føler Fred.
Hjem! Hjem! mit kære Hjem!
Nej ingen Plet er skøn som du,
mit Hjem.

Men som Barn paa Landet jeg
var hjemme.
Julemorgen var mit Himmerig,
den du meldte mig med
Englestemme,
kimed klart den store Glæde ind.

Hist Kirken staar, den hvide,
der faldt i Ungdomstide
en Sæd til Sjælefred.

Min Barndoms og Ungdoms Kirke.

INDTRYK FRA STIDSHOLT UNGDOMSSKOLE

AF PASTOR TRAULSEN, VEJGAARD

En Dag for flere Aar siden blev jeg ringet op i Telefonen og spurgt, om jeg var villig til at tale paa Stidsholt Friskole. Jeg sagde naturligvis ja dertil. Det var nu ved et Sommermøde i Nabogaarden hos Niels Stidsholt, jeg gjorde min Entré. Skolen var ikke imponerende — en lille rød Skolebygning ved alfar Vej. Mødet var godt besøgt, og dermed var Bekendtskabet indledet og er blevet bevaret igennem et varmt og inderligt Venskabsforhold ned gennem Aarene.

De var jo lidt unge — de to Skolefolk, Jakobsen og hans Hustru — men friske og stærke og med en lys Tro paa Arbejdet i Fremtiden. Jeg kom igen vistnok Aaret efter, og sidenhen har jeg talt der flere Gange. At Jakobsens drømte store Drømme, var jeg snart klar over, og skønt jeg prøvede at rive dem ud af deres Illusioner og hale dem ned paa Jorden, lykkedes det ikke.

Lad os drømme videre, sagde de begge, og de drømte om Ungdomsskole. Mig kom det for, at Tiderne var ikke gunstige — tværtimod ret ugunstige til slige Eksperimenter. Nu maa det bemærkes, at Jakobsen drømte ikke ud i det Blaa. Der var nogle som sagde: Det er gode Drømme, og vi skal levere dem „levende Driftskapital“, altsaa Elever, og saaledes blev det. Drømmen blev til Virkelighed, og en skønne Dag stod der en Ungdomsskole — praktisk og jævn — funktionalistisk i bedste Forstand.

Jeg fik den store Ære at blive indbudt til at tale ved Indvielsesfesten sammen med Provst Jensen, Torslev. Den Dag var en af mine mest bekymrede Dage. Jeg kunde dog ikke være ligeglad. Jeg holdt jo af de to unge dumdristige Mennesker, som her satte alt ind — Liv, Penge o. s. v. paa at føre en Kæmpeop-

gave ud i Livet. Der laa jo andre Opgaver og Spørgsmaal bagved, som siden skulde løses. —

En mægtig Forsamling flokkedes om det unge Forstanderpar, trykkede Hænder og lovede dem Støtte, og den har heller ikke svigtet.

Man kan ikke lave det, Jakobsens der har lavet, paa egen Haand. Man maa have Gud og Mennesker bag sig. Og det havde de to.

Hvorledes skulde det gaa? Vilde de ikke køre fast? Og vilde de saa ikke være stækket for bestandig?

Tiden, der gik, viste noget andet. Da jeg forleden talte med Jakobsen i Telefonen, talte han om for lidt Plads.

„Du er jo gal Mand — tag den med Ro“ sagde jeg. „Nej slet ikke“, sagde Jakobsen, „vi maa udvide“.

Saaledes siger den, der har Tro. Tvivleren advarer.

Det kan ikke nægtes, at Jakobsen har den lyse Tro. Gud give dem begge Fremgang.

Jeg kan endnu tydelig huske, at Provst Jensen paa Indvielsesdagen lagde paa Sinde at holde det store kristne Maal for Øje og at give de Unge de Værdier, som alene kan bære i Liv og Død. Det er min Overbevisning efter hvad jeg kender til Forholdene, at denne Formaning har ikke lydt forgæves. Det er en alvorlig Grund, hvorpaa denne Skole er bygget. Flere Hold er allerede udgaaet fra Ungdomsskolen og har modtaget stærke Indtryk. — Præster og Lærere har været Jakobsens gode og trofaste Støtte og lagt et godt Arbejde i Ungdomsskolen, hvilket borger for, at de Unge ogsaa i det Stykke har modtaget god Valuta. Men det, som maaske er det største, er, at det rigtige gode kristne Fællesskab og Hjemfølelsen er opnaaet i en ualmindelig Grad. Uden at forklejne Jakobsen har hans Hustru her gjort et forunderligt Stykke Arbejde. Sin unge Alder til Trods har hun forstaaet at skabe et Hjemsted, som gør, at det er hyggeligt allesteds inden for Skolens Mure. Skal en Ungdomsskole ret lykkes, maa der ogsaa være en Moder i Skolehjemmet, og det er der altsaa. Jeg har

adskillige Gange gæstet Skolen og har altid glædet mig ved at se det gode og lykkelige Forhold, som raader inden Døre.

De kommer ikke let eller sovende til det. Paa Færde Dag og Nat. Ofte ude paa Foredragsrejse.

Jeg har ofte bebrejdet dem, at de rejste ud; men nu forstaar jeg bedre, at ogsaa det er et Led i Arbejdet.

Skal de Unge til Stadighed søge Skolen, maa Forstanderparret ud i Kredsen og tale. Ellers lærer ingen dem at kende. —

Meget er sket siden Indvielsen. Jakobsen har faaet en fri Præstegerning, og det synes, som Guds Velsignelse ogsaa spores i den. En ikke ringe Kreds samles i Badskær Kirke om hans Forkyndelse. Det synes som Stidsholt Ungdomsskole skal faa Betydning for hele Landsdelen, det østlige Vendsyssel, som et Samlingssted for grundtvigsk Liv. Der er Land nok og Mennesker nok — der er Opgaver nok, og Gud er altid rig nok paa Forraad til Uddeling til Livsbehov. Det er godt, at Arbejdet udstykkes, saa dyrkes Jorden mere intenst. At Menighedslivet, der samles paa Skolen, faar Betydning for dens Elever er utvivlsomt. De Unge har godt af at være med i det og at modtage stærke og dybe Indtryk af Menighedslivet, som synes at opleve en Blomstring i Vendsyssel. —

Det skal ikke forbavse mig, om Jakobsen har Ret i, at Bygningerne er for smaa. Gid han havde Ret! Der er ikke noget dumdrigt i at bygge, naar man har Gud med i Foretagendet; men det er et Spørgsmaal om Troens Frimodighed. Nu tror jeg selv paa, at det kan lykkes, fordi jeg kan se, at det har vundet Yndest baade hos Gud og Mennesker. Til Slut vil jeg ønske, at Guds Velsignelsen maa være over Arbejdet i Fremtiden, at I altid maa holde Fanen højt. Gud give Jer Styrke og Kræfter til at holde ud i den store og ansvarsfulde Tjeneste, som er betroet jer.

Vejgaard i December 1935.

Traulsen.

OM AT FØLGE MED

Vil man naa noget i denne Verden, maa man følge med. Man maa være moderne, up to date. Ikke i sin Klædedragt eller m. H. t. de sidste Refrainer, ejheller er det absolut nødvendigt at have læst de sidste nye Bøger, og selv om man bor paa et Sted, hvor Avisen kommer en Dag senere end i Hovedstaden, bliver man ikke distanceret af den Grund. Men man maa følge med Tiden i sit Arbejde og i sin Uddannelse, sin Viden. Landmanden nu til Dags maa have Kendskab til rationelt Landbrug, kende Gødningslæren og vide, hvorvidt Marken nu trænger til Mergel eller Kunstgødning og da hvilken Slags, kende Fodringslæren og vide, om det kan betale sig at bruge Kraftfoder. Han maa kende en Del til Fedtprocenter, være a jour med de nyeste Erfaringer om at kule Roer ned, vide en stor Del om Maskiner og Mekanik, saa han selv kan reparere Smaaskader ved Motoren eller Selvbinderen — han maa have en moderne Uddannelse, ellers betaler hans Arbejde sig ikke. Haandværkeren har det paa samme Maade. Maleren maa kunne „tone“ en Væg, maa kunne male Satintræ og alt det, der forlanges i Dag, men som man intet kendte til for blot 10 Aar siden. Møbelsnedkeren maa kunne levere et Divanbord, en Ottoman og andre moderne Møbler, Mureren maa kunne bygge en Bungalow og kende de sidste Opfindelser paa Isoleringens og Tagbeklædningens Omraade, Elektrikeren maa kunne reparere en Radio og en permadynamisk Højtaler, Skrædderen skal kende det sidste nye Snit og vide præcis, hvor mange Knapper, der i Dag skal i en Jakke og i hvormange Rækker, de skal sidde, ja selv Husmoderen skal være med Tiden og have Kendskab til Henkogning, Vitaminindhold og andre Nyopdagelser indenfor Ernæringsspørgsmaalet. Alle skal vi følge med Tiden, ellers mærkes det paa vore Indtægter. Staar vi i Stampe blot eet Aar, er andre kommet foran os og har taget noget af den Fortjeneste, vi skulde have haft, men

som vi nu har for lidt Kendskab til at erhverve os. Tiden staar nemlig ikke stille, og den har ikke Brug for Mennesker, der gør det. En gammeldags Landmand eller Haandværker kan ikke forlange samme Løn som den, der har brugt en stor Del af sin Tid til at sætte sig ind i Tidens mange og store Fremskridt, der i vort Aarhundrede kommer med Lyntogsfart.

Det betaler sig at følge med Tiden. „Gaar Tiden fra dig, kan den ej bruge dig“, staar der i et gammelt Vers. Men det er sværere at følge med Tiden i vore Dage, end det var for 50 Aar siden. Nu er Afstandene paa Jorden blevet saa smaa, Radioen, de hurtige Trafikforbindelser og andre Opfindelser, der er kommet i de sidste 20 Aar og de Opfindelser, der er paa Trapperne, har gjort, at det ikke er nok, at man kun følger med i det, der sker indenfor ens eget Sogn, thi det har almindeligvis intet at bringe os. Vi skal følge med i, hvad der sker i Verden, og Undervisningen og Uddannelsen bør være saaledes, at vi bliver i Stand til at følge med Tiden. Det er derfor bedre, at en Flok Elever lærer at forstaa Nutidens politiske og religiøse Bevægelser og de Ting, der i Dag sker i Verden, end de skal lære en hel Del om Provisorietiden og Pietismen og om hvordan, hvornaar og hvorfor Napoleon slog hvem — hvor. Det er heller ikke at følge med Tiden at lære en hel Masse om Spartanerne og deres Idræt, mens man intet kender til Sporten i Danmark, at lære, at de første olympiske Lege afholdtes i Grækenland Aar 776 f. Kr., mens man intet kender til de olympiske Lege, der afholdes nu til Dags.

Ganske vist har det ikke megen praktisk Betydning at kende Sportens Historie og Navnene paa dens Udøvere, men helt galt bliver det da, hvis man skal ofre Tid paa at lære Navnene paa Oldtidens Sportsidioter. Der burde slettes nogle Fag — eller i hvert Fald Dele af Fag — i den almindelige Undervisning og indsættes andre, der kan hjælpe os i det Kapløb, vi for vor egen Skyld har arrangeret med Tiden, Fag, der kunde udvide

vor Horisont, udvikle vor Hjerne uden at belemre os med Data og Navne paa Ting og Personer, hvis Eksistens er os og vor Tid helt ligegyldig. Vi burde indføre et Fag, der gav os Forbindelse med Omverdenen og lærte os at bruge vor Hjerne i Tidens Tempo. Et Verdenssprog, for Eksempel. Det har man indset i andre Lande, kun ikke i Danmark og Norge, her er Tiden ved at løbe fra os. Hvilket Verdenssprog? For der er jo, saavidt vi ved, tre, nemlig Tysk, Engelsk og Fransk. Nej, der er ikke! Saa skulde vi ogsaa regne Spansk og Hollandsk med, og saa blev der altsaa fem. Men de fem Sprog er ikke en Verdens men et Lands Sprog, og ingen borger os for, at vi vilde faa praktisk Nytte af et af disse Sprog. Det skulde være et Sprog, der var vort eget, ligesaa meget, som det f. Eks. var Englændernes, et der skulde kunne læres — og læres rigtigt — paa kort Tid, det skulde kunne bruges i alle Lande og alle Verdensdele baade i Tale og Skrift, et Bindeled mellem alle Nationer, mellem Mennesker i forskellige Lande, et Sprog, der kan gøre Radioen og Tonefilmen mere værdifuld og betydelig billigere, ligesom det jo ogsaa vil kunne gøre Aviser og Bøger meget billigere og bedre, idet ikke blot et lille Lands Skribenter, men hele Verdens, staar til Raadighed, og deres Udgydelser vil kunne trykkes i langt større Oplag, da de jo skal spredes over en Verden. Et saadant Verdenssprog burde eksistere og være udbredt over hele Jordkloden!

Men det er ogsaa Tilfældet! Sproget hedder Esperanto, har sine Tilhængere over hele Jorden, selv om Danmark stiller med et meget lille Kontingent, og det har alle de her nævnte Fordele samt en Del andre.

Der er nemlig intet Menneske, der med Rette kan paastaa, at han ikke faar Gavn af at lære Esperanto. Saa kan man med større Ret spørge: Hvad skal jeg med Naturhistorie, med Fysik og Gymnastik? Jeg skal jo kun være almindelig Haandværker eller Landmand. Men inderst inde er man klar over, at ogsaa disse Fag har deres Berettigelse. Det hører nu engang med til almin-

delig Dannelse at vide noget herom, de to førstnævnte Fag udvikler Hjernen og skærper Forstanden, saa man bedre kan forstaa en Avisartikel eller et Foredrag, og Gymnastikken udvikler Legemet og gør Mennesket mere modstandsdygtigt overfor Sygdom og Strabadser. Men naar Talen er om Esperanto, er Berettigelsen endnu mere indlysende. Esperanto udvikler nemlig i endnu større Grad Hjernen end noget andet Fag, idet det er saa logisk, og man tvinges til at bruge sin Forstand mere end sin Hukommelse, man tvinges til selv at danne nye Ord og derved udvikle sin Kombinationsevne, og Sprogets Konstruktion forlanger af dets Tilhængere, at man skal sætte sig ind i sit eget Sprog og dets Grammatik. Men ogsaa paa en anden og mere paakrævet Maade hjælper Sproget os til at forstaa vort Modersmaal. $\frac{3}{4}$ af Ordene i Esperanto er nemlig internationale, Ord, som vi til daglig træffer i vore Aviser og jo alligevel ikke helt forstaar. Vi gætter os ofte til Betydningen, men sommetider gætter vi galt. Vi har ofte truffet Ordet mondæn i Avisen, og mange tror vel, det betyder det samme som moderne. Det gør det ikke! Spørg en Esperantist, han vil kunne fortælle, at mondo betyder Verden, altsaa er et mondænt Badested et, hvor hele Verden er repræsenteret. Eller Ord som kommerciel, Pacifist, Lingvist, Nudist, Sanktion, populær og mange Hundrede andre forstaar man tilfulde Betydningen af, naar man har ofret lidt Tid paa Verdenssproget Esperanto.

For det er nemlig kun relativt lidt Tid, man behøver at ofre paa Sproget. I Løbet af et Par Maaneder er man i Stand til at benytte det praktisk, og de to Maaneder har altsaa været en fortsat og morsom Hjernetræning. Alene af den Grund burde Esperanto, i Lighed med, hvad Tilfældet er i en Del andre Lande, være obligatorisk i Børneskolerne. Og paa anden Maade kan vi ogsaa faa praktisk Nytte af Verdenssproget. Hvis man har lært Esperanto, staar Verdenskorrespondancen aaben for os. Kloden er blevet tilgængelig, ikke alene gennem Radio og Talefilm — thi at de to Opfindelser bliver

mere værdifulde derved, er indlysende — men Aviser fra alle Lande og Mennesker af alle Folkeslag kan man komme i Forbindelse med og lære noget af. Man kan vælge mellem de Tusinder af Mennesker, der gerne vil i Forbindelse med en Udlænding, og saa blot sende dem et Kort. Det kan være en australsk Landmand, en japansk Ingeniør, en Mormonpræst, en af Mussolinis sorthaarede mandlige eller kvindelige Undersaatter, en russisk Arbejder, en skævvøjet Kineserinde eller en Jøde fra Betlehem. Alle skal de nok svare, naar de faar et Kort fra det Land, der efter deres Opfattelse er dækket af Is og Sne, og om dem alle ved vi i Forvejen deres Alder, Profession og Interesser. Vi vælger blot blandt Mængden den, vi nu antager bedst kan tilfredsstille vor Videbegærlighed, enten vi nu vil vide noget om Landet eller diskutere Chilesalpeters Bonitet (bona er Esperanto og betyder god), om vi vil have Oplysninger om, hvordan en Landmand i Rusland eller Spanien klarer sig, eller vi maaske vil sætte os lidt ind i det jødiske Spørgsmaal og ønsker Førstehaandsviden fra selve Jødeland. Og hvis vi skulde til Udlandet, saa kan vi i Forvejen planlægge vor Rute og aftale med Esperantisterne i de Byer, vi kommer igennem, saa de har skaffet os et billigt Værelse — evt. inviteret os som Gæst hos sig selv — og er villige til at vise os Byen. Vi ved desuden, at Politibetjentene hvad nu ogsaa er almindeligt i Danmark — kan vort Sprog og kan vise os Vej, naar vi spørger dem. Vi kan i mange Tilfælde regne med, at Konduktører og andre Funktionærer, der har med Publikum at gøre, forstaar os, og endelig ved vi, at der i de fleste Købstæder er en Esperantoforening, hvor vi vil blive modtaget med et velkommen som en af deres egne.

Thi det er vi jo nemlig, naar vi bærer Esperantomærket, den grønne Stjerne. Saa er vi ikke fremmede, thi vi forstaar hinandens Sprog, og det er det eneste, der hidtil har manglet for, at Ungdommen over hele Verden skulde forstaa hinanden. Vi er jo dog ens, saa

den interne Forstaaelse er i Orden. Vi har alle Betingelser for at blive Venner, og der er ogsaa dannet mange varme Venskab mellem Mennesker, der er skilt med Verdenshavet imellem sig, men som dog er bundet sammen af eet Sprog, det Sprog, som gør os til Kammerater. Og selv om man ikke er Medlem af nogen Forening eller Liga, er vi saa meget Venner, at vi ikke kunde tænke os at tage en Bøsse og skyde paa hinanden, ligesaa lidt som vi vilde gøre det ved en af de Kammerater, vi har faaet os ved vort danske Sprog. Her er ikke Tale om Militærnægteri, kun om Venskab mellem Folkene, men det er ogsaa den bedste Betingelse for Fred.

Var det ikke en smuk Opgave at lære Ungdommen det?

Chr. Dørffler.

SØNDERJYLLANDSTUREN

Elevforeningens udmærkede Bestyrelse vedtog at arrangere en 3 Dages Udflugt til Sønderjylland. Turen blev bestemt fra Dagene 29. Juni—1. Juli.

Min Kone og jeg havde den store Glæde at være med paa denne Tur, og jeg skal her forsøge at give en Skildring af denne. Lørdag d. 29. Juni oprandt med straalende Solskin. Kl. 4 Morgen holdt den store Rutebil i Stidsholt, og snart efter tog Turen sin Begyndelse. Paa det første Stykke gjorde vi flere Ophold for at opsamle Deltagere — sidste Ophold paa Limfjordsbroen, hvor vi fik den ene af vore to modige Piger ombord. Nu var vi saa samlet, og saa gik det rask sydpaa efter vort første Maal, Egaa Efterskole ved Aarhus.

Vi aflagde en lille Visit paa Støvring Højskole, men der var de endnu ikke kommet af Fjerene; det var jo ogsaa tidlig Visit, Kl. var 6.

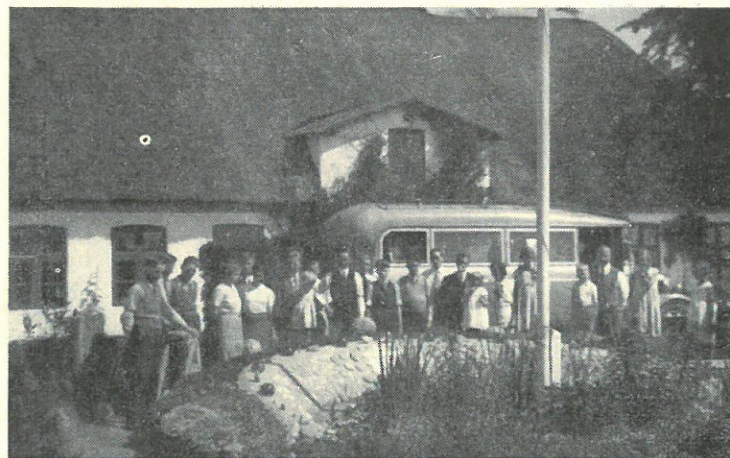
Fra Besøget paa Egaa Efterskole.

Efter at vi ved Tuden og andet Spektakel havde faaet dem af Dynerne alle og erfaret, at de Dagen i Forvejen var kommet hjem fra samme Tur, som vi nu stod foran, tog vi Afsked. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ var vi ved Egaa Efterskole, hvor Forstander Pedersen og Frue modtog os meget hjerteligt. Vi besaa den store smukke Skole, som ligger paa en Bakke ved Grenaavejen. Fra Skolen er der Udsigt over Aarhus og over Bugten til Mols. Da vi havde mættet Øjet med den storslaaede Udsigt, kom vi ind og fik en fyldig Frokost, der ogsaa var tiltrængt. Vi kom saa paa Skolebænk sammen med alle de 64 Elevpiger. Forstander Pedersen og vor egen Forstander holdt en lille Tale. Efter et „Hurra“ for Forstanderparret Pedersen gik vi igen ombord, og under Egaa-pigernes Hurraraab dampede vi igen ad Aarhus til, der fik vi „Bæstet“ fodret for første Gang. Vi benyttede Lejligheden til at se den smukke Domkirke, og her saa flere Sporvogn for første Gang. Vort næste Maal var Lillebæltsbroen. Paa Vejen dertil fik vi paafyldt vor Flaske — et Kæmpeuhyre med Sommerdrik. — ligesom vore tre Mejerister fik købt Smør — det havde de Forstand paa. Villy begyndte at tale om Lyntog, men det viste sig at være en gammel overlæst „Slæber“. Mid-

dagsheden i Forbindelse med den tidlige Opvaagning var ved at gøre sig gældende, men da Lillebæltsbroen søvglinsende, stormægtig tonede frem, da var Søvnigheden vejret bort. Vi kørte nu ganske langsomt med alle Sanser aabne over til Fyns Land, hvor vi ret snart fandt en idyllisk Plet, hvor vi lejrede os i Græsset. Nu fik Fru Jakobsen travlt med at mætte alle de mange sultne Munde, andre med at fylde de medbragte Flasker ved Uhyret — vi havde nemlig vor private lille Flaske. Efterhaanden som Sulten stilledes, steg Humøret. Efter et Hvil var Kl. blevet 3, og vi maatte videre.

Nu gik Turen igen over „Knutzens“ Bro, og vi naaede snart Kolding, hvor vi standsede og besaa Ruinerne af „Koldinghus“. Lidt syd for Kolding fik vi Øje paa vort næste Maal: Skamlingsbanken. Skønt vi havde Maal at styre efter, kom vi dog for langt mod Syd, men vi fandt dog derop. Paa dette historiske Sted med den vidunderlige Udsigt opholdt vi os nu et Stykke Tid, som gik med at bese de mange Mindestene, ligesom der ogsaa blev taget et Billede fra den berømte Talerstol, hvorfra Danskhedens Sag er blevet talt af de største Forkæmpere. Den høje Sten paa Højskamlingen bærer Navnene paa de mest kendte danske Sønderjyder. Samme Sten bærer mange Saar fra Krigen 1864—65, da den blev skudt ned, men rejst igen 2 Aar efter.

Fra Skamlingsbanken naaede vi snart over den gamle Grænse og ind i Sønderjylland. Vor første Holdeplads i Sønderjylland var Christiansfeld, hvor vi blev modtaget af en ung Vendelbo, Lærer Lehm fra Stidsholt, der var ansat der. Lærer Lehm viste os rundt og forklarede os alt om den gamle Herrnhuterby. Vi besaa den mærkelige Kirkegaard med de fuldstændig nøgne Grave, ligesom vi ogsaa besaa Kirken, Søstre- og Brødrehuset, hvor en gammel Søster viste os rundt. Vi sluttede af paa den gamle Realskole, hvor Forstanderen serverede en Forfriskning til hele Selskabet. Vi smagte selvfølgelig ogsaa paa de berømte Honningkager.

Før Afrejsen fra Tirslund Skole.

Nu begyndte flere at vise Træthed, og en enkelt blev utilpas, derfor satte vi Kursen mod vort Nattekvarter, Tirslund Skole. I den hyggelige gamle Skole blev vi paa det hjerteligste modtaget af Lærer Bay og Frue, Lærer Bay er Broder til Fru Jakobsen. -- Efter at vi havde faaet Støvet vasket af os, kom vi til Bords, hvor vi fik et herligt Aftensmaaltid. Saa skulde vi til at sove. Alle de unge Mænd skulde sove paa en nærliggende Gaard. Vi fulgte dem til Sengs, Sovesalen laa paa 2den Etage, idet det var et Staldloft bedækket med det dejligste Hø. Man skulde tro, at alle Betingelser var til Stede for en rolig Søvn. Men Humøret var steget i den Grad, at det varede en rum Tid, inden Gemytterne faldt til Ro. Allerede Kl. 6^{1/2} næste Morgen stillede de første ved Skolen. Nu maatte vi af Fjerene, selv om Øjnene og Benene sagde „Nej“. Efterhaanden blev vi samlet til Morgenmad, hvorefter vi under Lærer Bays Ledelse foretog en lille lokal Udflugt til den nærliggende Bevtøft Skov, hvor vi besaa de mægtige „Understand“, som Tyskerne havde bygget under Verdenskrigen. Disse mægtige Betonhuler med Pigtraadsspærringer og Skydeskaar mod Nord er nu delvis sprængt af dansk Militær. Kl. 10 pr. gik Rejsen igen sydpaa ad en herlig Bivej med de bekendte

sønderjydske Hegn paa begge Sider. Her fik vi rigtig Lejlighed til at se det smukke Landskab med de velholdte Bindingsværksgaarde. Vi naaede Hovedlandevejen ved Hoptrup, og snart efter var vi ved det mægtige tyske „Denkmal“, Knivsbjerg, der som alle tyske Mindesmærker er kolossal. Fra Knivsbjerg ses vidt omkring i Sønderjylland, og skønnere Natur findes næppe noget Steds i Danmark. Der er mange Tyskere samlet her, vi ser Nazihilsenen Gang paa Gang. Knivsbjerg er nemlig tysk, idet det er skænket til Tyskerne efter Genforeningen. Her holder Tyskerne store nationale Møder, hvor der falder haarde Ord mod det Land, som har skænket dem Stedet. I Haderslev lægger vi Mærke til den mægtige Kaserne, som Tyskerne har bygget, den er saa stor, at vore faa „Jenser“ helt bliver borte i den. Nu gaar det rask mod Sønderborg, hvor vi standser uden for Slottet. Vi beser dette udefra, idet vi ikke har Tid til at se alt. Fra Sønderborg er der jo ikke langt til Dybbøl, og faa Minutter efter Afgang holder vi ved Dybbøl Mølle, der nu igen ligger i Grus, dog denne Gang under mere fredelige Former.

Nu gaar der nogen Tid med at bese Skanserne, Kriegergravene, og alt det, som dette historiske Sted har at vise og fortælle os. De store Tal paa Gravstenene taler deres eget Sprog til de unge og til os alle. Fra Dybbøl kører vi ad Vejen til Tyskland. Vi gør holdt ved Bøffelkobbel ved Graven „ved den alfare Vej“, som er blevet dens Navn, efter Drachmanns berømte Sang. Vi staar stille i den lille Have og synger Drachmanns Sang. Paa den anden Side Vejen ligger Bøffelkobbel Skov. Under Bøgenes Skygge lejrer vi os saa, og Fru Jakobsen maa igen i Gang med Kniven, og vi fik igen vor Hunger stillet.

Ved Grænsen i Krusaa vovede vi os saa langt ind i Tyskland som Hitlers Gendarmer tillod. Vi naaede dog ogsaa at komme udenlands, ligesom Hans. Ja, jeg mener ikke Hans Jakobsen.

Ved Grænsen lød en Røst: „Jeg kan ikke se nogen Forskel fra her og paa den anden Side,“ „Nej,“ men Pælene skiller, og de sætter et dybt Skel. Fra Krusaa maatte vi køre direkte paa den anden Side af Kongeaa, den gamle Grænse, hvor de ventede os paa Skibelund Efterskole. Fortstanderparret la Cour Pedersen modtog os hjerteligt. Vi fik vore Værelser anvist, og da den nødvendige Renselse var foretaget, samledes vi med Skolens Lærere og Elever i Spisesalen til Steg og Jordbær. Ah!

Efter Aftensmaden førte la Cour Pedersen os op i det berømte Skibelund Krat. Forstanderen fortalte os om de mange Mindestene, og ligeledes en Masse interessante Oplevelser fra før og efter Genforeningen. Da vi igen naaede Skolen, havde flere af Egnens Folk givet Møde. Vi samledes nu alle i Gymnastiksalen, hvor Skolens Elever dansede Folkedans og paa anden Maade underholdt os, indtil vi skulde i Seng. Næste Morgen, da Klokken ringede, maatte vi jo paa Elevvis skynde os i Tøjet, for ikke at komme for sent til Morgenmaden. Vi fik nu Havregrød — ja, Jakobsen gjorde ikke —. Kort efter var vi paa Vej mod Nord og hjemefter. Vi havde Dagen for os, og skulde opleve meget endnu. Vi gjorde dog snart Holdt, idet vi skulde se Askov. Her behøvede vi ingen Vejviser, idet Hr. og Fru Jakobsen begge havde været Elever her. (Det er der, de har lært hinanden at kende.) Skolen har derfor en særlig Tiltrækning for dem, hvad vi ogsaa nok kan se. De viser rundt og smiler til hinanden. De genlever rigtig deres skønne Forlovelsesdage. De tror vist ikke, vi ved det. Vi besaa ogsaa den store Sløjdscole, hvor Husfliden har til Huse. Klokken nærmede sig Middag, og vi rullede videre mod Himmelbjerget. Da vi holdt paa Toppen, var mange skuffede, idet de syntes, vi kørte nedad dertil. Ja, det er virkeligt sandt, det sidste Stykke til Himmelbjerget gaar nedad. Da vi saa kom paa Toppen og hele det store Panorama laa for os, da brød Begejstringen ud. Da vi rullede ned ad Bjerget, kom Jakobsen i Tan-

ker om, at han havde en Kammerat i Engesvang, og han skulde give Kaffe. Forslaget bliver enstemmigt vedtaget. Fra Silkeborg bliver der ringet dertil, og 3 Kvarter efter holder vi i Engesvang, hvor Lærer Andersen med Frue har faaet dækket et indbydende Kaffeboard i Haven. Efter Kaffen faar vi at vide, at samme Lærer Andersen er halvvejs verdensberømt, idet han har faaet bygget et Hav — altsaa et Svømmebassin — her inde midt i Landet. Det maa prøves, og snart tumler vi os som glade Sælhunde i Lærer Andersens Hav. Tæt ved Engesvang ligger den store Kompedal Plantage med Militærnægterlejren. Den vilde vi gerne se, og vi stiger forventningsfulde ud, men et tordnende: „Vil De se at faa den Kasse vendt“, lyder os i Møde. Chaufføren vender resolut Bilen og kører ud af Skoven. Vi, som stod tilbage, gav os god Tid til at bese det hele, det var meget interessant.

Da vi langt om længe naaede vor kære „Bus“ paa et neutralt Sted, kunde vi saa fortsætte til Viborg, hvor vi skulde se Domkirken, men Viborgenserne var desværre gaaet i Seng; Klokken var dog ikke mere end 20, dansk Normaltid. Vi maatte af nævnte Grund nøjes med at bese Kirken udefra. Vi havde ikke nydt noget siden Engesvang, idet vi ikke havde haft Tid til at spise, men da vi kom udenfor Viborg, gjorde Naturen sin Ret gældende. Vi lejrede os i Vejgrøften i den dejlige milde Sommeraften og spiste vor Mad. Vi var paa Turen i den Grad blevet rystet sammen, at dette Maaltid blev det livligste paa Turen. Nu gik det rask ad Stidsholt til. Det er en Selvfølge, at vi havde Sangbøgerne med, og de blev flittigt brugt. Jo nærmere vi kom mod Stidsholt, jo lysere det blev; den korte Sommernat var ved at være til Ende. Nord for Aalborg begyndte vi at losse. Vi naaede Stidsholt Kl. 2 $\frac{1}{2}$. At Turen, trods dens Længde og alt det meget vi saa, ikke var anstrengende, beviser jeg bedst ved, at Grethe, Jakob og Margit gjorde Turen med. Jeg er overbevist om, at vi „Sønderjyder“, som vi populært kaldes, har Turen i frisk Erindring, og

at vi i disse tre Dage oplevede noget sammen, som endnu i højere Grad knytter os til Stidsholt Ungdomsskole.

Min Kone og jeg takker paa det hjerteligste alle „Sønderjyder“ for Samværet i de tre glade, udbytterige Dage og ønsker jer og alle, der læser dette, en rigtig glædelig Jul.

Chr. Dam.

Elevforeningens Beretning.

Søndag den 14. Juli 1935 afholdt Elevforeningen sit aarlige Elevmøde. Der var ca. 100 Deltagere. Programmet var lagt saaledes, at Jakobsen før Mødet prædikede i Badskær Kirke. Det øvrige Møde afholdtes naturligvis paa Skolen. Straks efter Ankomsten var der Fællesspisning i Skolestuen. Efter at man havde Plads, tog Jakobsen Ordet. Han bød alle velkommen, særlig velkommen var vi gamle Elever, og han udtrykte sin Glæde over, at der var mødt saa mange fra de forskellige Hold. Fra et Hold var, saa vidt jeg husker, alle mødt. En særlig Tak rettede Jakobsen til Lærer Boelskifte, fordi han vilde komme og tale til sine gamle Elever.

Sommerpigerne serverede nu Aftensmaden, og vi forbavsedes virkelig over det store Arbejde, de havde haft med at smøre alt det Mad til saa mange Mennesker. Under Spisningen havde flere Ordet, bl. a. Fru Jakobsen og Lærer Dam. Lærer Dam gav en lille Oversigt over Elevforeningens 3-Dages Udflugt til Sønderjylland og udtalte sin Skuffelse over, at der kun deltog en halv Snes Stykker i denne vellykkede Tur, og han haabede, at alle vilde deltage i de senere Udflugter. Nu havde Lærer Boelskifte Ordet og holdt et Foredrag om „Funktionalisme“.

Medens Bordene blev ryddet, legedes der Sanglege udenfor, og derefter var der Generalforsamling. Elev-

foreningens Bestyrelse var repræsenteret med et Medlem fra hvert Hold, og da dette Repræsentantskab efterhaanden vilde blive meget stort, var Valg af en Bestyrelse Hovedpunktet paa Dagsordenen. Jakobsen aflagde først Beretningen, og paa Grund af, at der endnu var mange, der ikke havde betalt Kontingent til Elevforeningen for Aaret 1934, var Kassebeholdningen 0. Det blev enstemmigt vedtaget at udsende Aarsskriftet til Jul i Lighed med sidste Aar. Man foretog nu Valg af Bestyrelse. Denne kom til at bestaa af 5 Medlemmer, nemlig Tage Jensen, Ørtoft, Carl O. Nielsen, Sæby, Helga Kristensen, Elling, Erik Skrubbeltrang, Bindslev, og Esther Johnsen, Vægger. Under Eventuelt havde flere noget at bemærke, og derefter sluttedes Generalforsamlingen.

Den vellykkede Dag blev nu afsluttet i Gymnastiksalen, hvor H. C. Andersens Eventyr „Nattergalen“ blev opført af Sommerpigerne. Umiddelbart herefter traadte den nye Bestyrelse sammen, og man konstituerede sig med Carl O. Nielsen, Sæby, som Formand. I et senere Møde vedtoges det at fastsætte Elevmødet til den 19. Juli 1936.

Hermed Ønsket om en glædelig Jul!

Sæby i November 1935.

Carl O. Nielsen.
